

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–5

Cirque du Soleil představil v Praze magický příběh z Pandory

(1) Cirkusový fenomén, který nemá obdoby – přesně to je Cirque du Soleil. Tento světoznámý moderní **cirkus** založilo v roce 1984 několik mladých umělců, kteří chtěli cestovat po světě a bavit lidi. Z původně malého projektu se časem stala nadnárodní společnost s miliardovým ročním obratem (v dolarech). V roce 2019 měl Cirque du Soleil více než dvacet uměleckých souborů a zaměstnával přes 4 000 lidí, z toho 1 300 umělců z více než padesáti zemí. Cirque du Soleil nabízí nejen **dechberoucí** akrobatická vystoupení ve spojení s **podmanivou** hudbou a **nevšedními** kostýmy, ale také mimořádné příběhy, které osloví úplně každého. Jeden z výjimečných uměleckých počinů, které má tato zábavní společnost v repertoáru, jsme mohli v červnu 2019 vidět i v Praze.

(2) **Inscenace Toruk – The First Flight je inspirována filmem Avatar, její děj se ale odehrává tisíce let před událostmi, jež zobrazuje filmový hit.** Toruk se (stejně jako Avatar) zabývá soužitím planety Pandora a živých tvorů. Počítačové animace simulují příliv vody, úchvatnou pandorskou **džungli** plnou čarokrásných rostlin i rozlévající se lávu, nasvícení scény umocňuje zážitky z náročných artistických čísel. Jednu z hlavních rolí ztvárnil český akrobat Jakub Plšek. Na přípravě Toruku, trvajícím celých pět let, se podílel i tým Jamese Camerona, režiséra Avataru. Diváci, kteří zavítali do O2 areny na jednu z osmi pražských repríz představení Toruk – The First Flight, byli okouzleni. **Praha byla pro ansámbl Toruku už 99. zastávkou, z české metropole soubor zamířil do Mnichova, kde inscenaci zhlédli další diváci.**

1 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), či nikoli (N).

1.1 **Stá repríza** představení Toruk – The First Flight se odehrála v Mnichově.

1.2 **Děj** inscenace Toruk – The First Flight **chronologicky** navazuje na děj filmu Avatar.

1.3 V roce 2019 byli u společnosti Cirque du Soleil **zaměstnání lidé z více než padesáti zemí.**

1.4 Od roku 1984 do roku 2019 vydělala společnost Cirque du Soleil celkem miliardu dolarů.

1.1 Hleďte v textu Mnichov...je jasné, že z Prahy zamířili do Mnichova a Praha byla 99. zastávkou a ne, že se tam hrála 99. repríza. Ne

1.2 **Děj se odehrává 1000 let před událostmi Avataru – ne.**

1.3 **Ano –přímo je to tam napsané.**

1.4 Ne – nevydělali celkem, ale miliarda je roční obrat.

2 Které z následujících tvrzení nejlépe odpovídá výchozímu textu?

- A) Výchozí text, jehož součástí jsou hodnoticí prvky, náleží k publicistickému funkčnímu stylu.
- B) Výchozí text, jehož součástí jsou hodnoticí prvky, náleží k prostě sdělovacímu funkčnímu stylu.
- C) Výchozí text, jehož součástí nejsou hodnoticí prvky, náleží k publicistickému funkčnímu stylu.
- D) Výchozí text, jehož součástí nejsou hodnoticí prvky, náleží k prostě sdělovacímu funkčnímu stylu.

Hodnoticí prvky – jaké něco je, publicistický styl – kde, kdy, co, článek, prostě sdělovací – styl běžné komunikace – sms, rozhovor...a hledat...modrou jsou vyznačeny hodnoticí prvky a může se jednat o článek, má to nadpis...takže A.

3 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Ve výchozím textu jsou podtržena dvě souvětí, každé z nich se skládá ze dvou vět.
- B) Ve výchozím textu jsou podtržena dvě souvětí, pouze první z nich se skládá ze tří vět.
- C) V první části výchozího textu je podtrženo souvětí, které se skládá ze dvou vět, v druhé části výchozího textu je podtržena věta jednoduchá.
- D) V první části výchozího textu je podtrženo souvětí, které se skládá ze tří vět, v druhé části výchozího textu je podtržena věta jednoduchá.

Jdeme rovnou na podtržená souvětí. Počet vět poznáme podle počtu časovaných sloves, takže počítáme...první podtržené souvětí má dvě časovaná slovesa, druhá jedno, takže souvětí ze dvou vět a věta jednoduchá. C

4 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se nejvýrazněji uplatňuje nadsázka?

- A) počítačové animace simulují příliv vody
- B) jednu z hlavních rolí ztvárnil český akrobat
- C) mimořádné příběhy, které osloví úplně každého
- D) několik mladých umělců, kteří chtěli cestovat po světě

Nemusíme do textu, ale musíme vědět, co je to nadsázka...

Nadsázka – tisíckrát jsem vám říkala....a zase zkoumáme....C – nikdy příběhy nemohou oslovit úplně každého.

5 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.)

A) Slovo **cirkus v žádném kontextu**, tedy ani ve výchozím textu, **expresivní není**, slovo **džungle** je ve výchozím **textu užito** jako slovo **expresivní**.

B) Slovo **cirkus je** ve výchozím **textu** užito jako slovo **expresivní**, slovo **džungle v žádném kontextu**, tedy ani ve výchozím textu, **expresivní není**.

C) Ani slovo **cirkus**, ani slovo **džungle nejsou** ve výchozím textu slovy **expresivními**, neboť ani jedno z těchto dvou slov nemůže být **nikdy** užito jako slovo expresivní.

D) Ani slovo **cirkus**, ani slovo **džungle nejsou** ve výchozím **textu** slovy **expresivními**, **v jiném kontextu** však každé z těchto dvou slov **může být užito jako slovo expresivní**.

Přečteme si obě věty a zjistíme, zda jsou tam tučná slova použita jako slova expresivní, což by znamenalo, že nejsou použita ve svém pravém významu a mají **citový příznak** (slova **expresivní**). Zjistíme, že obě jsou použita v pravém slova významu, tedy jsou to slova neutrální, ale zároveň si musíme uvědomit, že obě slova jdou použít expresivně – Co to tam děláte za cirkus? V džungli paragrafů se nevyznám. **D**

6 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je zapsána pravopisně správně (A), či nikoli (N).

6.1 Mezi **cizými** lidmi se vždy cítil nepříjemně, v rodinném kruhu z něj ale napětí okamžitě spadlo.

6.2 Minulý víkend se v televizi objevily zprávy o zadržení obou vůdců tohoto nezákonného spiknutí.

6.3 Obyvatelé vesnice se ochotně zapojili do několikadenních příprav svatby **starostovi** jediné dcery.

6.4 Nestranné názory dvou zkušených kolegů jí pomohly, aby se zorientovala v komplikovaných vztazích na pracovišti.

7 Přiřadte k jednotlivým charakteristikám příslušného spisovatele (A–F).

(Každého spisovatele z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.)

7.1 Spisovatel, jenž zásadně ovlivnil moderní světovou poezii, ve své tvorbě propojoval **kubismus a futurismus**, využíval principu **asociací** a vynechával interpunkci. Známa je jeho polytematická báseň a **kaligramy**.

7.2 Laureát Nobelovy ceny za literaturu je čelným představitelem **absurdního dramatu**. V jeho tvorbě nalezneme téma odcizení, motivy se stereotypně opakují, jazyk ztrácí svou komunikační funkci. Protagonisté jedné jeho slavné hry marně čekají na kohosi, kdo nikdy nepřijde.

7.3 Pro tvorbu tohoto představitele **pražské německé literatury** je příznačný fantaskní svět, marný boj proti byrokracii, téma provinění či **specifická jména postav** (např. Josef K.). Jedno

dílo tohoto spisovatele zachycuje duševní pochody postavy, která se **proměnila v obří hmyz**, a změny v chování ostatních členů rodiny.

7.4 Jedním z **témat** tohoto spisovatele je **1. světová** válka, v níž sám bojoval. Kvůli svým pacifistickým postojům byl nacisty prohlášen za nepřítele a **zbaven německého občanství**. Světznámý je jeho **román o studentech**, kteří se pod vlivem propagandy **dobrovolně přihlásí do armády** a po výcviku plném šikany se **účastní zákopových bojů**.

A) Franz Kafka B) Samuel Beckett C) Ernest Hemingway D) Guillaume Apollinaire E) Erich Maria Remarque F) Gabriel García Márquez

Tady zase nepomůže nic jiného než znalosti....vyznačím, čeho se chytit...

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 8

TEXT 1

1. Potápěli se v Rudém moři. 2. Můj bratr Ivan se dnes oženil. **3. Toho nového Viewegha jsem nečetl.** 4. V létě pojedeme do Londýna. 5. Ředitel Kubát se všem omluvil. 6. Psal recenzi na knihu Sestra. **7. Premiér čekal na stanovisko Hradu.** 8. Největším řeckým ostrovem je Kréta. 9. Na oslavu přišli i manželé Landovi. 10. V restauraci potkal zpěváka Stinga.

TEXT 2

Příklady vět typu A:

Tento obraz namaloval Picasso. – přímo sdělujeme, kdo obraz namaloval.

Sousedé Novákovi se odstěhovali. – přímo sdělujeme, kteří sousedé se odstěhovali.

Příklady vět typu B:

Otec si dal do pracovny Picassa. – pomocí metonymie sdělujeme, že otec si dal do pracovny obraz, který namaloval Picasso

Sousedé Novákovi včera vyhořeli. – pomocí metonymie sdělujeme, že včera vyhořel dům Novákových.

Metonymie – přenesení pojmenování na základě věcné souvislosti.

Pozn. Příklady vět typu A i typu B jsou zde zapsány kurzivou.

8 Najděte v TEXTU 1 dvě věty typu B a napište jejich čísla.

Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova či jakékoli číslice, které nevyhovují zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

Tady je potřeba vědět, co je to metonymie, což se dočtete v textu 2, asi bych nečetla poučku, ale příklady, protože tam je to jasné a na základě logiky bych hledala v textu jedna...a zjistila bych, že nemůžu přecíst osobu Viewegha, ale jeho knihu (3) a nikdo nemůže čekat na stanovisko Hradu, ale pouze představitelů Hradu...(7)

9 Ve které z následujících možností je správně zapsána interpunkce?

A) V hlubokém lese žili mírumilovní elfové, nedaleké jeskyně byly, ale obývané nepřátelskými obry.

B) Nabijte pušky i děla, a jakmile na obzoru zahlédnete skupinu černých jezdců na koních, začněte ihned střílet.

C) Během cest ho překvapilo hned několik věcí, zejména skromnost, pohostinnost a ochota vesničanů, žijících v podhradí.

D) Po několika prohraných bitvách se princezna rozhodla, vzít osud svého válkou zbídačeného království, do vlastních rukou.

Musíte vědět, že interpunkce jsou čárky....píší se skoro všude, kromě spojek a, i, ani nebo, ale to taky není pravda vždycky☺.

A/ Tady jsou dvě věty oddělené čárkou, další čára není potřeba.

B/ tady to je v pořádku, protože následuje věta vedlejší po větě hlavní a je nutné napsat čárku i před tím a.

C/ Tady chybí čárka za věcí, protože to je přístavek, který se odděluje čárkou.

D/ Obě čárky zbytečné, obyčejná věta jednoduchá.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 10–14

(1) V domě panoval zmatek. Celá rodina Hedbávných se chystala na **Židovské pece, kde se dnes bude konat veřejná poprava tuplovaného vraha Václava Fialy. Komisař Durman se moudře rozhodl zůstat doma. Popravy jej nudily** svou předvídatelností.

(2) Jakmile kočár **odvážející** Libušku a její rodiče zmizel z dohledu, **komisař usedl do měkkého čalouněného křesla svého budoucího tchána** a nalil si z jeho bohatých zásob drahý koňak. **Náhle se komisaře zmocnil podivný neklid. Otevřel tedy svou velkou bednu plnou převleků, chvíli přemýšlel a pak radostně luskl prsty. Když na Židovské pece, tak stylově! Svižně se přestrojil za rabína a šouravým krokem se vydal na cestu.**

(3) Zdálo se, že se u popraviště sešlo půl Prahy. **Když Durman dorazil do cíle, kat právě utahoval vzpouzejícímu se Fialovi oprátku kolem krku**, pak zatáhl za páku propadliště, odsouzenec si zatančil ve vzduchu a bylo po všem. Tělo odřízli, naložili na káru a odvezli.

(4) Jenže pak se všech šedesát tisíc očí chtivě upřelo na zbytek provazu, houpající se ve vánku. **Lidé totiž věří, že provaz z oběšence nosí štěstí. Dav proto zešílel** a začal se sám se sebou rvát. Komisař se snažil zorientovat, dělo se však příliš mnoho věcí. Tlačence kolem oběšencova provazu zhoustla a roztočila se jako **vír nad výlevkou**. Nešťastníkům **nasátým** do jeho středu začaly pod tlakem lidských mas prskat kosti. Provaz každou chvíli držel někdo jiný, ale štěstí nepřinesl nikomu, protože ********, kdo se ho dotkl, ostatní ušlapali. Konečně komisař spatřil Hedbávné. Uprostřed mely se tiskli k sobě a zatím odolávali náporu lidu **jako bárka na rozbouřeném moři**. Zdálo se však, že je **vlny davu** brzy uchvátí.

10 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), či nikoli (N).

10.1 Komisař **Durman** se dostal **na Židovské pece dříve, než** odsouzený vrah Václav **Fiala** zemřel. **ANO**

10.2 Mezi **Durmanem** a **Hedbávnými** byly **příbuzenské vztahy**, neboť **komisař** se do této rodiny **přiženil**. **NE**

10.3 **Chování davu** po popravě Václava Fialy **souviselo s pověrou týkající se provazu, na němž byl oběšen člověk**. **ANO**

10.4 Komisař **Durman** se natolik **zdržel výběrem** vhodného **převleku**, že **zmeškal odjezd Hedbávných a musel jít na popraviště pěšky**.

A znovu, podstatná slova a kde se nacházejí v textu... **NE**

10.1. Durman dorazil ve chvíli, kdy kat utahoval oprátku kolem krku – ano.

10.2 Nepřiženil, je tam zmiňované, že usedl do křesla **budoucího** tchána – nevyplývá z textu.

10.3 Lidé věří, že provaz oběšence nosí štěstí...ano, vyplývá.

10.4 Komisař se sám rozhodl zůstat doma, ale potom se ho zmocnil neklid, tak se přestrojil za rabína a šel....ne, nevyplývá z textu.

11 Vypište z druhé části výchozího textu dvě přídavná jména, která obsahují předponu.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

Jít přímo do druhé části textu, hledat tam dvě přídavná jména s předponou...**po/div/ný a od/váž/ející**

12 Které z následujících tvrzení o slovech „se“ tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

A) Obě tato slova jsou v textu předložkou.

B) Pouze první slovo je v textu předložkou.

C) Pouze druhé slovo je v textu předložkou.

D) Ani jedno z těchto slov není v textu předložkou.

Jdeme přímo na tučná slova, přečteme si obě věty a poznáme, jakou funkci tato dvě **se** ve větě mají – začal **se** sám se sebou rvát – **zvrtné zájmeno** – **rvát se**. Komisař **se** snažil...**předložka** – **se sebou** se začal rvát. A teď už jen přečteme možnosti a vybereme správnou...**C**

13 Které z následujících tvrzení odpovídá čtvrté části výchozího textu?

A) Dění na Židovských pecích je **pomocí obrazných pojmenování** připodobňováno **k vodě**, tedy k jednomu ze živlů.

B) Dění na Židovských pecích je **pomocí obrazných pojmenování připodobňováno ke dvěma živlům**, z nichž **dominantní je oheň**.

C) Dění na Židovských pecích **je popisováno pomocí termínů souvisejících s vodou**, tedy jedním ze živlů, **obrazná pojmenování** v této části textu **nejsou**.

D) Dění na Židovských pecích je popisováno **pomocí termínů souvisejících s dvěma živly**, z nichž **dominantní je oheň, obrazná pojmenování** v této části textu **nejsou**.

Tady bych si přečetla první A – D, abych zjistila, co se po mně chce...jsou tam dominantní dva pojmy – obrazné pojmenování a termíny- musíte vědět, že obrazné pojmenování je např. přirovnání, metafora, metonymie, personifikace... prostě něco pojmenováváme jinak než rovnou, vyvolá to v nás nějaký obraz – vodotrysk noci – noc plná vzrušení, nebyla tam ani noha...no a potom bych šla hledat do 4. části textu, jestli tam něco takového je...a zjistila bych, že jsou tam obrazná pojmenování, která se týkají vody, takže **A**.

14 Který z následujících výrazů patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

(Po doplnění výrazu musí být dané souvětí spisovné a syntakticky správné.)

A) každý B) kdokoli C) každého D) komukoli

Jdeme přímo do věty s vynechaným místem a zkusíme výraz A – D, který se tam hodí...musí sedět pádem...koho ostatní ušlapali? **Každého**, kdo se ho dotkl...C

Provaz každou chvíli držel někdo jiný, ale štěstí nepřinesl nikomu, protože ***, kdo se ho dotkl, ostatní ušlapali.**

15 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Bude v ní celý den sedět, zírat oknem a dělat si poznámky, co se za těch osm hodin její služby stalo. Vidíte jí na obličej, jak se na to těší, jak je spokojená.

B) Proklouzne vstupníma dveřma na oddělení a hned za sebou zamkne. Koukám, jak se jí po naleštěné oceli plazí prsty. Nese si svou proutěnou kabelu s opleteným uchem. Má ji všechny ty roky, co jsem tady.

C) Usměju se na ni a pak zavřu oči. Slyším ve své tmě, jak její gumové podpatky pleskají o dlaždičky. Když zas oči otevřu, už je na konci chodby a zahýbá do skleněné kukaně sesterny.

D) Šúruju kousek ode dveří oddělení, když do nich z druhé strany vrazí klíč. Podle toho, jak zámek přilne ke klíči, poznávám, že je to Velká sestra.

E) Je řídce pletená, takže vidím dovnitř. Nejsou tam žádný šminky, žádný ženský serepetičky, ale tisíce součástek, který chce ve službě použít. Když Velká sestra prochází kolem mě, kývne na pozdrav.

15.1 __D__ 15.2 __B__ 15.3 __E__ 15.4 __C__ 15.5 __A__

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 16–21

TEXT 1

Slovo **charisma** pochází z řečtiny, jeho **původní význam je obdarování, projev přízně**. Ve středověku se toto slovo používalo hlavně v náboženském smyslu: charisma bylo vnímáno jako mimořádný dar od Boha. Sociolog Max Weber (1864–1920) chápal charisma jako „určitou kvalitu, jež odlišuje jedince od ostatních a díky níž se mu dostává zacházení, jako by byl obdařen zcela jedinečnými schopnostmi“. Přestože se dlouho soudilo, že charisma je vrozené, řada výzkumů z posledních let tento názor vyvrací.

Americká spisovatelka a lektorka Olivia Fox Cabaneová například tvrdí, že **zvládnutím různých technik se charismatickým člověkem může stát** každý. **Podle Cabaneové se charisma skládá ze tří základních složek: přítomnosti (člověk je plně mentálně přítomen), síly (člověk vyzařuje sebedůvěru) a vřelosti (člověk působí dojmem, že mu na ostatních záleží, a oni mu to věří)**. Málokterý charismatický člověk dosáhne úplně **xxxxx** všech tří složek, většinou některá převažuje, zastoupeny však musí být všechny.

Cabaneová ********* s oblibou uvádí případ Stevea Jobse. **Kdo by nepodlehli kouzlu vizionáře představující v černém roláku převratné vynálezy? Ale divák, který zhlédne první Jobsovy prezentace z osmdesátých let, uvidí bázlivého mladíka**, jenž neví, kam s očima. Jobs se zkrátka k charismatu propracoval.

Těm, kteří charismatičtí nejsou, ale chtěli by být, Cabaneová radí: „Dívejte se jako milenec, stůjте jako gorila, mluvte jako **kazatel**.“ Její doporučení, s nimiž čtenáře podrobněji seznamuje ve svém bestselleru *Charisma mýtů* zbavené, nejsou přitom nijak **xxxxx**, jsou totiž převzatá z osvědčených terapeutických technik. O Oliviiiny služby je ale takový zájem, že lektorka může za své konzultace požadovat až tisíce dolarů.

TEXT 2

Jména činitelská pojmenovávají osoby na základě činnosti, kterou tyto osoby vykonávají; jsou tedy odvozena od slovesných základů.

16 Rozhodněte o každém z následujících **tvrzení**, zda jednoznačně **vyplývá** z TEXTU 1 (A), **či nikoli** (N).

16.1 Slovo **charisma mělo v řečtině původně jiný význam než obdarování, projev přízně**.

16.2 Cabaneová začala **v osmdesátých letech** minulého století **poskytovat konzultace Steveu Jobsovi**.

16.3 **Od středověku až do roku 1864** převažoval ve společnosti **názor**, že **charisma je mimořádný dar od Boha**.

16.4 Jedna ze tří základních složek charismatu, které rozlišuje Cabaneová, se týká schopnosti charismatického člověka plně **důvěřovat ostatním lidem**.

Přečteme zadání a vybereme podstatná slova, pak po nich jdeme v textu..

16.1 V textu se dozvíme, že **původní význam slova charisma je obdarování**, projev přízně, takže **ne**, tvrzení v 16.1 neodpovídá textu.

16.2 V textu je, **Jobs se v 80. letech prezentoval jako bázlivý mladík**, **ne, že mu Cabaneová poskytovala konzultace..ne nevyplývá.**

16.3 V textu je, že **ve středověku, ne od středověku a není tam řečeno do roku 1864**, je tam i **jiná možnost chápání**, takže **ne**, nevyplývá to z textu.

16.4 V textu se píše, že **ostatní lidé věří charismatickému člověku**, **ne, že charismatický člověk věří ostatním...** protože dokáže působit vřelostí...takže **ne**, nevyplývá to z textu.

17 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených v TEXTU 1 je pravdivé?

- A) Všechna **tři slova** jsou jména **činitelská**.
- B) Pouze slova **divák a mladík** jsou jména **činitelská**.
- C) Pouze slova **mladík a kazatel** jsou jména **činitelská**.
- D) Pouze slova divák a kazatel** jsou jména **činitelská**.

Nutné přečíst text 2, co jsou to jména činitelská, která pojmenovávají osoby na základě činnosti, kterou dělají. Pak jdeme na **tučná slova** (**nemusíme do textu**, jsou v možnostech) a hledáme. Mladík – mladí? Blbost. **Divák se dívá? Ano. Kazatel káže? Ano.**

18 Která z následujících možností patří na vynechané místo (***) ve třetím odstavci TEXTU 1?**

(Správné řešení musí odpovídat kontextu TEXTU 1.)

- A) jako důkaz vyvracející její tezi, že charisma je výhradně vrozené,
- B) jako důkaz potvrzující její tezi, že charisma je výhradně vrozené,
- C) jako důkaz vyvracející její tezi, že charisma je soubor osvojených dovedností,
- D) jako důkaz potvrzující její tezi, že charisma je soubor osvojených dovedností,**

Z textu jsme pochopili, že Cabaneová říká, že charismatický se může stát díky zvládnutí různých technik kdokoliv, tudíž to není vrozená schopnost, můžeme vyřadit a, b, c – ve třetím odstavci uvádí jako důkaz podporující její tezi Jobse...ten byl bázlivý, ale stala se z něho charismatická osobnost...D

19 Na každé ze dvou vynechaných míst (xxxxx) v TEXTU 1 patří jedno slovo.

Ve které z následujících možností jsou uvedena obě tato slova v pořadí odpovídajícím TEXTU 1?

(Význam slov ve správném řešení musí odpovídat kontextu TEXTU 1.)

- A) harmonie – originální**
- B) harmonie – adekvátní

C) disproporce – originální

D) disproporce – adekvátní

Tady je zase potřeba vědět, co jednotlivá slova znamenají, a pak už jen zkoušet dávat je do textu v určeném pořadí a zjistit, co dává smysl...hned **A – harmonie** - dosáhne úplné **xxxxx všech tří složek, originální** - nejsou přitom nijak **xxxxx**, jsou totiž **převzatá** z osvědčených terapeutických technik.

20 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje chybně užitý tvar slova?

A) jako by byl obdařen zcela jedinečnými schopnostmi

B) lektorka může za své konzultace požadovat až tisíce dolarů

C) zvládnutím různých technik se charismatickým člověkem může stát každý

D) kdo by nepodlehli kouzlu vizionáře představující v černém roláku převratné vynálezy

Není třeba jít do textu – hledáme v A – D a zjistíme, že v děčku je použito slovo **představující ve špatném pádě**. Slovo představující musí být **ve druhém pádě**...vizionáře představujícího vynálezy – **D**.

21 Tvrzení: Spojku přestože, která se nachází v souvětí podtrženém v TEXTU 1, lze nahradit např. -----, význam daného souvětí přitom zůstane zachován.

Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (-----) ve výše uvedeném tvrzení, aby toto tvrzení bylo pravdivé?

A) spojkou ačkoli nebo spojkou protože

B) spojkou ačkoli nebo spojkou třebaže

C) spojkou jelikož nebo spojkou protože

D) spojkou jelikož nebo spojkou třebaže

Přestože se dlouho soudilo, že charisma je vrozené, řada výzkumů z posledních let tento názor vyvrací.

Jdeme do podtrženého souvětí a zkusíme tam **místo** spojky **přestože** dávat nabízené spojky tak, aby význam souvětí zůstal zachován...**béčko**, protože jsou to **spojky přípustkové, protože** tam nemůže být, je to spojka **příčinná** a změnila by význam souvětí.

22 Které z následujících souvětí je zapsáno pravopisně správně?

A) Sebemenší konflikt ho vyvedl z rovnováhy, **vtom** byla jeho slabina.

B) Všechna světla v hale náhle zhasla, poté ucítila na krku chladnou ocel.

C) Hned **poté** jejich hádce si uvědomil, že se mu musí co nejdříve omluvit.

D) Když **vtom** dokumentu nečekaně našla i své jméno, dostala hrozný strach.

Tady jde o **přísluvečné spřežky**, které se píší **dohromady**, ale pokud se jedná o **předložky**, musíme psát **zvlášť** – jedná se tady o předložky spojené s ukazovacími zájmeny.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 23–27

Ranně gotický hrad Bezděz nechal vybudovat Přemysl Otakar II. ve 13. století, nejspíše v 60. letech. Když král zemřel, stal se Bezděz **dočasným** vězením pro ovdovělou královnu Kunhutu a Přemyslova malého syna Václava. **Následník trůnu však v zajetí údajně nestrádal.**

V období **Husitství** byl **nedobitný** hrad důležitou oporou pro katolickou církev. V 17. století se na krátkou dobu stal majitelem Bezdězu Albrecht z Valdštejna. **Svůj smělý plán, tedy přestavět hrad na barokní pevnost**, však vojevůdce nikdy neuskutečnil. Po třicetileté válce se Bezděz proměnil v klášter. Když byl klášter zrušen, jeho vybavení se rozprodalo a hrad začal chátrat. Počátkem 19. století byl už Bezděz zříceninou.

Zbytky starobylého sídla byly často inspirací pro umělce. Zřícenina Bezdězu i jezero v její **blízkosti** inspirovaly třeba českého spisovatele *****. Jeho básnická skladba xxxxx, v níž pomíjivost člověka kontrastuje s věčnou krásou přírody, je považována za vrchol českého romantismu. Tragický osud loupežníka Viléma, zachycený v tomto díle, upoutá i dnešní čtenáře.

Bezděz je také spojen s mnoha pověstmi. **Jedna z nich vypráví o tom, proč byla hradní kaple zasvěcena sv. Michaelovi, přemožiteli ďábla.** Lidé se prý takto zbavili čertů, kteří se zjevovali na cimbuří a **stěžovali** všem život.

23

23.1 Napište příjmení spisovatele (1810–1836), které patří na první vynechané místo (***) ve výchozím textu.**

Tady zase pomůžou pouze znalosti....Bezděz měl oblíbený **Karel Hynek Mácha** a umístil tam děj Máje.

23.2 Napište název díla, který patří na druhé vynechané místo (xxxxx) ve výchozím textu.

Totéž - **Máj**

24 Která z následujících informací je ve výchozím textu předkládána čtenářům jako nepodložená?

A) informace, že hrad Bezděz nechal ve 13. století vystavět král Přemysl Otakar II. - **hrad Bezděz nechal vybudovat Přemysl Otakar II. ve 13. století - podložená**

B) informace, že syn Přemysla Otakara II. během doby, kdy byl vězněn na Bezdězu, nijak netrpěl - Následník trůnu však v zajetí údajně nestrádal

C) informace, že vojevůdce Albrecht z Valdštejna zamýšlel přestavět hrad Bezděz na barokní pevnost - **Svůj smělý plán, tedy přestavět hrad na barokní pevnost, - podložená.**

D) informace, že existuje pověst vyprávějící o tom, proč byla hradní kaple na Bezdězu zasvěcena sv. Michaelovi - **Jedna z nich vypráví o tom, proč byla hradní kaple zasvěcena sv. Michaelovi – podložená.**

25 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Slova dočasný a blízkost pocházejí z výchozího textu a jsou v něm vyznačena tučně.)

A) Slova dočasný a trvalý nejsou v kontextu výchozího textu antonymy, totéž platí i pro dvojici slov blízkost – vzdálenost.

B) Slova dočasný a trvalý jsou v kontextu výchozího textu antonymy, totéž platí i pro dvojici slov blízkost – vzdálenost.

C) Slova dočasný a trvalý nejsou v kontextu výchozího textu antonymy, slova blízkost a vzdálenost však v kontextu tohoto textu antonymy jsou.

D) Slova dočasný a trvalý jsou v kontextu výchozího textu antonymy, slova blízkost a vzdálenost však v kontextu tohoto textu antonymy nejsou.

Antonymum je slovo opačného významu. Určit si antonyma dočasný, což je trvalý a blízkost, což je nedaleko, krátká vzdálenost podle významu textu, a pak zkoušet....dočasný může být v textu antonymum, protože vězení může být trvalé i dočasné, ale jezero je v blízkosti, tedy nedaleko, ale ne v pravém smyslu slova vzdálenost...

Antonymem slova dočasný, které má význam trvajícím jen určitou dobu, pomíjejícím, je v jakémkoli kontextu slovo trvalý (význam stále trvajícím; dlouho trvajícím). Slovo blízkost označuje v textu skutečnost, že jezero se nachází ve velmi malé vzdálenosti od zříceniny (význam nevelká vzdálenost místní nebo časová). **Slovo vzdálenost, které má buď význam délka (vzdušné) čáry nebo prostor mezi dvěma místy nebo předměty, nebo doba mezi dvěma událostmi, časový interval, v žádném kontextu není antonymem slova blízkost.**

26 Které z následujících slov je ve výchozím textu součástí přísudku jmenného se sponou?
(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu **podtržena**.) Příisudek jmenný se sponou je být (stát se) + jméno.

a/ V období Husitství byl nedobitný hrad důležitou oporou pro katolickou církev.

b/ Po třicetileté válce se Bezděz proměnil v klášter.

c/ Počátkem 19. století byl už Bezděz zříceninou.

d/ Zbytky starobylého sídla byly často inspirací pro umělce.

Hned vyloučíme béčko, protože tam je přísudek slovesný...

Přísudky jmenné se sponou: a/ byl oporou....podmět hrad

c/ byl zříceninou...kdo co....Bezděz...kdy byl zříceninou...počátkem - Adt

d/ zbytky je podmět.....přísudek je byly inspirací.

A) oporou B) klášter C) počátkem D) zbytky max.

27 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Slova Kunhuta, Valdštejn, třicetiletá a Michael jsou zapsána správně.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

Ranně – je odvozeno od časný, brzký, ne od ráno

Husitství – obecné slovo...antika...historické období

Nedobytný – od být

Stěžovali – znesnadňovat...ne být nespokojený...

28 Přiřadte k jednotlivým větám (28.1–28.3) odpovídající tvrzení (A–E).

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou.)

28.1 Do **ničeho** podobného **mě** rodiče nikdy v životě nenutili.

28.2 Bez **těchto** hodných lidí z **jejího** okolí bych byl dávno ztracen.

28.3 Za **své** pokroky v angličtině jsem vděčil především výborné učitelce.

A) V této větě se vyskytuje pouze jedno zájmeno a to je užito v 2. pádě.

B) V této větě se vyskytuje pouze jedno zájmeno a to je užito ve 4. pádě.

C) V této větě se vyskytují dvě zájmena, obě jsou užita v 2. pádě.

D) V této větě se vyskytují dvě zájmena, obě jsou užita ve 4. pádě.

E) V této větě se vyskytují dvě zájmena: jedno je užito v 2. pádě, jedno je užito ve 4. pádě.

Označte v každé větě zájmena i jejich pád a přiřadíte správnou odpověď.

28.1 E

28.2 C

28.3 B

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 29–32

(1) Jsem jak ten přišlápnutý štír,

jenž umírá na vlastní jedy,

a plachý jsem jak netopýr,

jak žil bych mezi lidojedy.

Mé dny jsou Popelečné středy,

potácím se v nich se vztekem.

Zakleji si. Dnes naposledy,

a budu jiným člověkem.

(2) V hlavě mám učiněný vír.

Vyhublý, popelavě šedý

a páchnoucí jak starý sýr

sedávám s nemytými dědy.

Ach, kašlu na ně, na koledy!

Až nakrmím se beefsteakem,
podniknu honbu na medvědy
a budu jiným člověkem.

(3) Až dám si zastříhnouti knír,
až zahojí se moje vředy,
budu mít v srdci klid a mír,
budu vás míti za sousedy.
Budu k vám chodit na obědy
– pán s vyžehleným oblekem –,
budem **se příti** o náhledy
a budu jiným člověkem.

(4) Poslání:

Kdypak už přestanu být bledý?
Až budu spáti na měkkém?
Mé nářky rozplynou se s ledy
a budu jiným člověkem.

29

29.1 Vypište z výchozího textu **přídavné jméno**, které má v textu **význam vytvořený před delší dobou, vzniklý před delší dobou**.

Hledat přídavné jméno, které označuje například, **že je něco staré – starý sýr**

29.2 Vypište z výchozího textu **synonymum** slovesa **hádat se**. **Příti se o náhledy**

30 Které z následujících **tvrzení neodpovídá** výchozímu textu?

A) Lyrický subjekt si představuje svou **budoucnost**. – budu k vám chodit na obědy....

B) Lyrický subjekt se **přirovnává k umírajícímu štírovi**. – jsem jak přišlápnutý štír...

C) Lyrický subjekt se **zmiňuje o svém fyzickém vzhledu**. – vyhublý, bledý....

D) Lyrický subjekt **si odmítá přiznat své četné nedostatky**. – o tom se tam nikde nemluví, takže toto tvrzení neodpovídá výchozímu textu.

31 Které z následujících tvrzení o výchozím textu **je pravdivé?**

A) První tři sloky mají shodné rýmové schéma, poslední verš první sloky se refrénovitě opakuje v každé další sloce včetně závěrečného poslání. **ABABBCBC +refrén- a budu jiným člověkem**

B) První tři sloky nemají shodné rýmové schéma, poslední verš první sloky se refrénovitě opakuje v každé další sloce včetně závěrečného poslání. **Mají shodné rýmové schéma**

C) První tři sloky mají shodné rýmové schéma, v závěrečném poslání se vyskytuje apostrofa (oslovení nepřítomné osoby, věci či abstraktní skutečnosti). **Není apostrofa, nikoho tam autor neoslovuje...**

D) První tři sloky nemají shodné rýmové schéma, v závěrečném poslání se vyskytuje apostrofa (oslovení nepřítomné osoby, věci či abstraktní skutečnosti). **Mají shodné schéma a není tam oslovení**

Nutno udělat rýmové schéma a pak zkoumat + refrén: 1.,2.,3. sloka rýmové schéma: ABABBCBC +refrén- a budu jiným člověkem – všechny tři sloky mají shodné rýmové schéma + refrén ve všech i v poslání...nikde není apostrofa.

32 Které z následujících tvrzení o Vítězslavu Nezvalovi je pravdivé?

A) Byl jedním z čelných představitelů českého surrealismu.

B) Častým tématem jeho děl je kritika komunistického režimu.

C) V jeho tvorbě jsou dominantní dramata, básně psal pouze výjimečně.

D) Napsal alespoň jedno dílo v době, kdy tvořila spisovatelka Božena Němcová.

Každá rada drahá☺: Musíte vědět, že Němcová patří do století 19, Nezval 20, že Nezval psal hlavně básně, přestože napsal i několik dramát, komunistický režim nekritizoval, naopak, takže zbývá **A** – protože to je prostě pravda☺.